

**Poema a la Mare de Déu de les Olletes. Sant Privat d'en Bas (Garrotxa, Girona).
Poema de Joan Benet i Petit, publicat en el seu llibre "El Trobador de la Mare de Déu"
volum III. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2012.**

I

Camina caminaràs,
hem seguit el pla i la serra,
terra endins i vora el mar,
on la neu tot l'any s'aferra.

Hem viscut amb els pastors,
la ferum de les ramades,
amb el jaç sota el crespó
de les nits asserenades,

en ruïnes resplendents
amoixats d'art amb les gales,
al recer d'antics convents
o bé en viles regalades.

D'ermitatges n'havem vist
al final d'ardides metes
compartint el goig i el risc
per les rutes desuetes.

Al vessant del Puigsacalm,
pel camí de Magdalena,
el vell riu Gurn vorejant
sota els peus com una ofrena,

balconeja a l'airecel
amb els núvols fent manetes
la que aviva el nostre anhel
amb el nom de les Olletes.

Pic i escoda l'han obert
al roquer de la muntanya:
no hi podria res l'alcer
si l'amor no l'acompanya.

Ja ens allarga el Verntallat,
el riu Gurn per companyia,
ric hereu del Puigsacalm
que a l'ermita ens menaria.

Engalanen el mirar
de la plana les follies,
les cançons del Fluvià
amb les bultres de la riba.

Allà dalt brilla el Sallent
a una altura de cent canes,
de cristall el doll i argent
i maragda les baranes.

I penjada ran l'abim,
com niu d'àligues roqueres,
poc abans d'arribar al cim
la cadolla ens hi espera.

III

La història de l'ermita
és difícil de contar;
el seu fil tot s'embolica
entre brolles medievals.

Amb sa veu el poble esmenta
que un pastor d'aquests topants
la imatge santa inventa
en un rost e Puigsacalm.

Dins d'un clos en forma d'olla
de què el cim és esquitxat,
com si fossin la trullola
del gran cup del pla d'en Bas.

Alguns savis li atorguen
una gran antiguitat,
la besllumen i l'enforquen
al capçal del priorat

prestigiós de Sant Corneli
de Besalú en el comtat
que floria leri-leri
de l'onzè prop del final.

El dolç crit de les Olletes
i sa gran celebritat
la millor ha fet de les pletes
que aixopluga el vell ramat.

A l'altura asserenada
del tronc ferm de Puigsacalm
que avui encara perdura
amb tant d'èxit com abans.

Ja la vila del Mallol,
cimejant la coromina,
presideix el bell estol
que el districte conjumina.

Sant Privat espera a dalt
tot cenyit de flors gelades
amb l'esplèndid rieral
d'alberedes i de saules.

A dins del temple famós,
ple de pau asserenada,
lluï l'icon prestigiós,
el joiell de més volada.

Els clavells, com flames d'or,
dels balcons i finestrades,
el cantar de cada font
i el riuet de la veu clara,

matí i tarda, dia i nit,
a cor lloen nostra Mare
per tal que no enyori el crit
del bressol de la muntanya.

II

Mireu-la al damunt del tron,
quin posat de gentilesa,
de finesa i distinció,
la Verge de les Olletes.

Amb cisell de diamant
finament esculpida
en un bloc de marbre blanc,
té dos pams i mig d'alçada.

Té al seu pit el Nin xamós
que amb el braç esquerre aguanta,
i a la dreta, un ram de flors
esclatat al mateix marbre.

"Déu vos guard, Reina d'en Bas,
de la plana la Princesa,
Estel d'or de Sant Privat,
Font d'amor i de bellesa."

Demaneu quina flor era
dels jardins de Sant Privat,
quina font té l'aigua fresca
per la set poder saciar;

quin Estel els il·lumina
en la fosca del captard
i quin bàlsam els guaria
quan el cor era nafrat.

"És la Verge de les Olles
que del cel va davallar",
us dirien fins les brolles
amb rara unanimitat.

Demaneu a aquell que tresca,
sarró al coll, bastó a la mà,
si del pla Traver davalla
o bé puja al pla d'en Bas,

pelegrí, romeu o pobre,
qui li amoixa el cos lassat?
qui el portal festós li obre,
cor i braços bat a bat?

Sobirana i dolça Mare,
sigueu sempre el nostre empar
i la pluja que ens amara
des del tron de Sant Privat.

**Poema a la Verge de les Olletes, de mn.
Joan Ma. Feixas i Torró (Sant Esteve de Bas
1892-1924). Sant Privat d'en Bas (Garrotxa,
Girona)**

Verge del bosc i dels cimals,
Mare de Déu de les Olletes,
abrigalleu sota els covals
tots els ramats de vostres pletes.

Cingles amunt del Puigsacalm,
a vostres peus els pobles vénen,
i al vostre entorn, canten el salm
del sant amor que per Vós tenen.

Vostre sojorn de solitud
és tot frescal dins les fagedes,
i un virolai de joventut
hi van cantant les aigües fredes.

La gran muntanya de la neu
del vostre temple és la capçana:
temple del bosc, d'on regenteu
els encontorns de nostra plana.

El vostre altar és ple de sol
de les divines meravelles,
i té un perfum tot camperol
entre el dringar de les esquelles

i la remor que fa el torrent,
com la cançó de fe amarada,
que arreu ressona eternament
dins vostra cova perfumada.

Quan ve l'encís del temps novell,
Verge del bosc encisadora,
floriu, cada any, dintre el mantell
plena de gràcia protectora.

Cada any, del lluny dels clotarals,
vénen a Vós les romeries,
i oiü els càntics matinals
dels camperols de les masies

i els vostres fills de la ciutat
que us veuen blanca i lluminosa,
i en les tenebres del pecat
Vós els vetlleu, Mare amorosa.

Tots els volers dels cors humils
per Vós són dolça presentalla,
i les cançons dels cors gentils,
són rou del cel que al món davalla.

I als afligits doneu valor
i als decaiguts, l'amor encesa,
com una rosa de pastor,
la vostra olor per tot s'ha estesa.

Verge del bosc, tot temps vetllau
els grans ramats de vostres pletes!
Sigueu Regina d'eixa afrau,
Mare de Déu de les Olletes!

El riu Gurn ens don la mà
per mostrar-nos l'ermiteta
on us vàreu refugiar
quan vinguéreu a la terra.

LA VERGE DE LES OLLETES (Any 1925)

"Que en sou d'hermosa,
Verge Maria!
Sot les cingleres
del Puigsacalm
vos canten trobes
frescals brancatges
i estenen sa randa
de cortinatges
flonges boirines
lla del cel blau",

vos diu, gemosa,
l'aigua que canta,
desfent ses trenes
cingles avall,
argent claríssim
que regalima
de les congestes
de Puigsacalm.

Entre el fullatge
el vent punteja
en llaor vostre
us salm etern,
quan les ramades
picarolegen
fendint el vostre
solaç plaent.

Que temps que feia
que jo obirava
ran del celatge
l'Estel perdut...!
que temps que feia
que jo em delia
per flairar eix lliri
de solitud!

—Mercè Bayona i Codina (Hostalets d'en Bas 1903 -
Cogolls 1972)—